

РЕШЕНИЕ

№ 5141

гр. София, 11.08.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 13.05.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **2076** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. АПК, във връзка с чл. вр. чл. 68, ал. 1
33Дискр.

Производството по делото е образувано по подадена от Агенция за социално подпомагане /АСП/, представлявана от изпълнителен директор, с адрес: [населено място], [улица], жалба, срещу решение № 28/06.01.2021 г., постановено по преписка № 3251/2019 г., на заседателен състав на Комисията за защита от дискриминация, с което е установено, че при осъществяване на своята дейност АСП, е поддържало и продължава да поддържа към настоящия момент архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания в сградата на Дирекция „Социално подпомагане“ - филиал О., находящ се на адрес: [населено място], [улица], което представлява нарушение на чл. 5, във вр. с чл.4, ал. 1 от 33Дискр. по признак „увреждане“ като на АСП е наложено наказание „имуществена санкция“ в размер на 250 лв., като на основание чл. 47, ал. 1 във връзка с чл. 76, ал.1, т. 1 от 33Дискр. е предписано жалбоподателя да преустанови дискриминацията по признак „увреждане“, състояща се в поддържане на недостъпна архитектурна среда до и в сградата, в която се помещава Дирекция „Социално подпомагане“ - филиал О., находящ се на адрес: [населено място], [улица], като бъдат предприети необходимите действия за изграждане на достъп за лица с уреждания.

В жалбата са изложени съображения за допуснати нарушения на процесуалния и материалния закон. Твърди се, че органът не е отчетел, че сградата е собственост на

различни лица и е в компетентността на етажната собственост да предприеме съответни мерки. Тези обстоятелства не са изяснени от контролния орган, направил проверка на място и съставил протокол за проверка. Сочи се, че услуги се предоставят и на място на лица с увреждания. Иска се отмяна на оспореното решение и се претендират разноски за юриск. възнаграждение. В съдебно заседание, жалбоподателят се представлява от юриск. С., който поддържа жалбата и пледира за отмяна на оспореното решение.

Ответникът по жалбата – Комисия за защита от дискриминация, е изразила писмено становище по жалбата и се представлява от юриск. Б., който пледира за потвърждаване на оспореното решение, като счита жалбата за неоснователна и претендира разноски за юриск. възн.

Заинтересуваната страна – председател на КЗД, не се представлява, не изразява становище.

СГП не взема становище и не се представлява в съдебно заседание.

Административен съд София-град, 33-и състав, като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Адм. производство започва на 27.02.2019 г., като на основание чл. 40, ал. 2 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.), във връзка с чл. 53 от Закона за хората с увреждания (ЗХУ) и във връзка със Заповед № 24/20.03. 20 18г. на Председателя на КЗД, е съставен констативен протокол с вх.№ 12-1 1-759/05.03.2019 г., по описа на КЗД. От същия е видно, че при проверка на състоянието на архитектурната достъпност, извършена на 27.02.2019 г., представител на КЗД е констатирал, че за обект: Дирекция „Социално подпомагане“ - филиал О., находящ се на адрес: [населено място], [улица], липсва изградена достъпна архитектурна среда за лица с двигателни увреждания. Към протокола са изготвени и приложени 5 бр. снимки /л. 16 и сл. от д./.

Проведено е проучване по реда на чл. 55 - чл. 59 от ЗЗДискр., в хода на което становища, документи и информация по случая са изискани от Агенция за социално подпомагане.

Ответната страна – АСП, представя становище, в което уточнява, че в съответствие с чл. 55, ал. 1 и 2 от ЗЗДискр. и чл. 18 от Правилата за производство пред КЗД, АСП като изпълнителна агенция към министъра на труда и социалната политика, отговорна за изпълнение на държавната политика в областта на социалното подпомагане, ще съдейства на КЗД за изясняване на фактическата обстановка и на фактическия състав по преписка № 321/2019 г. дали хора с увреждания могат свободно и самостоятелно да ползват административните услуги в областта на социалното подпомагане, предлагани от ДСП - О., филиал О. в съответствие с разпоредбата на чл. 37 от ЗЗДискр.

Административният адрес на ДСП О., филиал О. е: [населено място], [улица], като на ДСП О., филиал О. е предоставен за безвъзмездно управление недвижим имот, частна общинска собственост, представляващ складово помещение (бивш клуб), находящ се на партер, с вход към северния вътрешен двор на сградата, със застроена площ от 103 кв. м. Предоставен е безвъзмездно за ползване със заповед № РД-565-17

от 07.06.2007 г. на кмета на Столична община.

Пояснява се, че обособената приемна за предоставяне на административни услуги на гражданите се намира във вътрешния двор на [улица], като подстъпът води към безистен под жилищна кооперация. Разяснява се, че достъпът до входната врата на помещенията е разположен на нисък партерен етаж.

Посочва се, че към настоящия момент в ДСП О., филиал О., в предоставения за ползване от Столична община имот се осигуряват правата на хората с увреждания, регламентирани в действащото законодателство. Счита, че следва да се вземе предвид обстоятелството, че при консултиране на клиентите се предоставя информация, че заявления-декларации могат да се подадат не само от лицата с увреждане, но и от упълномощени от тях лица, чрез лицензиран пощенски оператор с писмо с известие за доставяне, както и по електронен път. Подчертава се, че в тежки социални случаи заявленията на лицата за социални плащания или социални услуги се приемат от социален работник и чрез посещение в дома им.

Страните са уведомени, че проучването е приключило и на основание чл.59, ал.3 от ЗЗДискр., им е дадена възможност да се запознаят със събраните по преписката материали, след което същата е била насрочена за разглеждане в открито заседание, за датата на което страните са редовно уведомени.

В открито заседание, проведено на 29.06.2020 г., ответната страна се представлява от юрисконсулт Ц. С.. Представена са данни, че за обекта е налична осигурена достъпна архитектурна среда. Постъпил е доклад с вх. № 12-11-3332/23.09.2020 г. от Н. Г. - директор на дирекция „Регионални представители“ на КЗД. В него се сочи, че след проверка на обекта, осъществена от А. Д. - регионален представител на КЗД, е констатирано, че наличната на обекта рампа е счупена и не може да се ползва. Същият бил устно уверен от работници, извършващи ремонтни дейности, че рампата ще бъде ремонтирана. Приложени са 7 бр. снимки.

В решението се установява, че на 27.02.2019 г. обектът е посетен от представител на КЗД, който в рамките на извършената проверка съставя констативен протокол. Видно от съдържанието на Констативен протокол с вх. № 12-11-759/05.03.2019 г., по описа на КЗД, при проверка на състоянието на архитектурна достъпност, представител на КЗД е констатирал, че за обект: Дирекция „Социално подпомагане“ - филиал О., находящ се на адрес: [населено място], [улица], липсва изградена достъпна архитектурна среда за лица с двигателни увреждания.

В становището си с вх. № 11-00-322/09.12.2019 г. ответната страна – АСП, според състава на КЗД, не оспорва така изнесените в протокола факти, поради което адмц орган – КЗД, намира липсата на достъпна архитектурна среда, за конкретния обект, като безспорно установена.

Съставът на комисията приема в заключение, че в хода на производството са събрани достатъчно факти, които доказват, че при осъществяването на своята дейност Агенция социално подпомагане поддържа и продължава да поддържа към момента на постановяване на решението архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с

увреждания до и в обект: Дирекция „Социално подпомагане" - филиал О., находящ се на адрес: [населено място], [улица], което в съответствие с чл.5 от ЗЗДискр. се смята за дискриминация и налага предприемането на мерки в съответствие с правомощията на Комисията за защита от дискриминация за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на закона.

Съдът приема, че постановеното решение страда от липса на мотиви, като е издадено при съществено нарушение на производствените правила, при недостатъчно изяснена фактическа обстановка и при необсъждане на всички установени, спорни обстоятелства по случая. Действително, посочени са фактически и правните основания за неговото издаване като е извършена проверка на приетите по преписката доказателства, но тази проверка е формална, повърхностна и незадълбочена.

Понятието пряка дискриминация и неблагоприятно третиране на основание защитен признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. – увреждане са изследвани от комисията, която достига до извода, че АСП е осъществила дискриминация, понеже не е осигурило достъпна среда за хората в неравностойно положение до сградата на [улица], като не са изпълнили законово задължение за осигуряване на достъпна среда на населението, залегнало както в ЗИХУ, така и в Конвенцията за правата на хората с увреждания.

Съдът намира, че при издаване на процесното решение на Комисията са допуснати съществени адм. – производствени нарушения, които да доведат до отмяната му на процесуално основание.

От материално – правна страна съдът намира, че решението е постановено при неправилно прилагане на материалноправните разпоредби и в съответствие с целта на закона.

С императивната разпоредба на чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. е забранена всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. По смисъла на ал. 2 на същата норма, пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по, ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. В разпоредбата на § 1, т. 7 от ДР на ЗЗДискр. е разписано определение на понятието "неблагоприятно третиране", а именно - всеки акт, действие или бездействие, които водят до по-малко благоприятно третиране на едно лице спрямо друго, въз основа на признаците по чл. 4, ал. 1 или могат да поставят лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, в особено неблагоприятно положение в сравнение с други лица, т.е., което пряко или непряко засяга права или законни интереси. От анализа на цитираните норми следва извода, че за да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр. е необходимо да са осъществени всички

елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи по-неблагоприятно третиране на определен кръг лица в конкретен случай, а е необходимо да се докаже още, че това третиране е извършено съзнателно по някои от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното третиране и причината за него, като при всички случаи следва да се изразява в някой признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., в това число и "тормоз" на база признак "увреждане".

Според разпоредбата на чл. 9 ЗЗДискр., в производство за защита от дискриминация, е създадено специално правило, при което, ако административният орган приеме, че има достатъчно факти, от които може да се направи извод, че е налице дискриминация, доказателствената тежест се размества и в тежест на ответника е да докаже, че не е нарушил правото на равно третиране.

Съгласно действияят към момента на установеното нарушение Закон за хората с увреждания /ЗХУ/ (Обн., ДВ, бр. 105 от 18.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм. и доп., бр. 24 от 22.03.2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) се регламентира създаването на условия и гаранции за равнопоставеност на хората с увреждания, социалната им интеграция и упражняването на правата им, интегрирането им в работната среда, подкрепата на тях и техните семейства. Според чл. 5 от Закона за хората с увреждания, областите на подкрепа за хората с увреждания са: здравеопазване, образование; заетост; жилищно осигуряване; достъпна среда в урбанизираните територии и обществените сгради; транспорт; култура, спорт; личен живот; обществен и политически живот; правосъдие; други области, като съгласно разпоредбата на ал. 2 средствата за оказване на подкрепа за хората с увреждания с цел социално приобщаване включват: медицинска, професионална, социална, трудова и психологическа рехабилитация; образование и професионално обучение; услуги, подпомагащи трудовата реализация; достъпност и разумни улеснения; социални услуги; финансова подкрепа; достъпна информация; достъп до правосъдие и правна защита; осигуряване на лична мобилност с максимална степен на независимост; лична помощ; универсален дизайн; други средства. Тез лица с увреждания се нуждаят от по-специална социална грижа и интеграцията им е немислима без осигуряване на архитектурна достъпност до сградите за обществено ползване, за да могат да използват свободно услугите на различни институции, като всички останали граждани без увреждания.

Съгласно разпоредбата на чл. 9 от „Конвенцията за правата на хората с увреждания" е налице изискване за достъпност: „За да дадат възможност на хората с увреждания да живеят самостоятелно и да участват пълноценно във всички аспекти на живота, държавите - страни по настоящата конвенция, предприемат подходящи мерки за осигуряване за хората с увреждания на равен достъп до физическата среда на живеене, до транспорта, информацията и комуникациите, включително до информационните и комуникационните системи и технологии и до всички останали удобства и услуги, отворени или предназначени за широката общественост, както в градските, така и в селските райони. Тези мерки, които следва да включват

идентифициране и премахване на всякакви пречки и прегради пред достъпността, се отнасят и към:.... б) съобразяването с всички изисквания за достъпност за хора с увреждания от страна .-. на всякакви частни лица, предлагащи съоръжения и услуги, отворени или предназначени за широката публика;" От тук следва задължението за дружеството по отношение на изискванията за достъпност. Разпоредбата на § 1, т. 2 от Наредба № 4/2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания дефинира понятието „достъпна среда" като среда в урбанизираните територии, сградите и съоръженията, които всеки човек с намалена подвижност, с или без увреждания може да ползва свободно и самостоятелно.

Съгласно разпоредбата на чл. 53. От ЗХУ:

/1/ Хората с увреждания имат право на равен достъп до физическата среда на живеене, труд и отдых, лична мобилност, транспорт, информация и комуникации, включително до информационни и комуникационни системи и технологии, както и до всички останали удобства и услуги за обществено обслужване в урбанизираните територии.

/2/ Достъпът се осъществява чрез идентифициране и премахване на всякакви пречки и прегради пред достъпността, които се отнасят към:

т. 1. елементите на достъпната среда в урбанизираната територия: пешеходни пространства, кръстовища и пешеходни пътеки, достъпни места за паркиране, спирки на превозните средства от редовните линии за обществен превоз на пътници, елементи на обзавеждането на градската среда и други;

т. 2. сгради и съоръжения за обществено обслужване в областите на: образованието, здравеопазването, културата и изкуствата, транспорта, вероизповеданията, административното обслужване, търговията, общественото хранене и услугите, спорта, озеленените площи за обществено ползване и други области за обществено обслужване, включително достъп до помещенията и пространствата за общо ползване и до достъпните работни места в производствени сгради с технология на производство, която позволява да се предвиждат работни места за хора с увреждания;

т. 3. нови многофамилни жилищни сгради или сгради със смесено предназначение;

т.4. транспортни средства за извършване на градски и междуселищен транспорт;

т.5. информационни, комуникационни и други услуги, включително информационни системи и услуги за спешна помощ;

т.6. предоставяне на информация в достъпни формати за хора с различни видове увреждания, включително на български жестов език, на Б. и лесна за четене версия.

(3) Правилата, нормите и нормативите (минималните стандарти) за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията по ал. 2, т. 1, 2 и 3 се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(4) Изискванията за достъпна среда по ал. 1 - 3 са задължителни при изработване и одобряване на подробни устройствени планове и техни изменения, както и при изработване и одобряване на инвестиционни проекти за изграждане на нови или при реконструкция, основно обновяване, основен ремонт, преустройство, пристрояване и надстрояване на елементите на урбанизираната територия и на сградите и съоръженията.

(5) Централните и териториалните органи на изпълнителната власт предприемат мерки за:

1. привеждане на предоставената им за управление държавна собственост (елементите

на достъпната среда в урбанизираната територия, сградите и съоръженията) в съответствие с правилата, нормите и нормативите, определени с наредбата по ал. 3 като ежегодно разработват програми с необходимите за това мерки, финансови средства и срокове за изпълнение;

2. съобразяването с всички изисквания за достъпност за хора с увреждания по отношение на предоставената им за управление собственост относно елементите на достъпната среда в урбанизираната територия, сградите и съоръженията по ал. 2, т. 1 и 2;

3. обучение на своите служители, които отговарят за елементите на достъпната среда в урбанизираната територия, сградите и съоръженията, тяхна собственост, по проблемите на достъпността, засягащи хората с увреждания;

4. поставяне на релефни изображения, надписи на Б., лесна за четене версия за обозначаване на достъпността на елементите в урбанизираната територия;

5. насърчаване прилагането на други подходящи форми на подкрепа за хора с увреждания с оглед на улесняване достъпа им до информация;

6. подпомагане достъпа на хората с увреждания до нови информационни и комуникационни технологии и системи;

7. подпомагане достъпа на хората с увреждания до нови технологии и обучения, подпомагащи личната мобилност в максимална степен на независимост.

--	--	--	--

Съгласно разпоредбата на чл. 55 от ЗХУ: „Собствениците на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения по [чл. 53, ал. 2, т. 1 и 2](#), собственост на физически и юридически лица, планират мерки, финансови средства и срокове за привеждането им в съответствие с наредбата по [чл. 53, ал. 3](#).“

В настоящия случай, от доказателствата по делото се установява, че сградата на [улица], предоставена от СО на жалбоподателя не функционира, видно от докладна записка на рег. представител на КЗД от 17.07.20 г. /л. 56 от д./, като сужбата е преместена в друга сграда на [улица]. В този смисъл са и възражения на АСП, както до КЗД, така и пред настоящия съдебен състав. В процесното решение това обстоятелство също е упоменато, но не е обсъдено и липсват каквито и да било съображения по какъв начин се нарушават правата на лицата с увреждания, при положение, че същите нямат обективна възможност да посещават посочения офис. Съдът намира, че при липса на такава обективна възможност за ползване на съответната сграда, не е налице никакво нарушение на посочените нормативни актове – ЗХУ и КПХУ, извършено от страна на АСП. На следващо място, липсва достатъно конкретика в какво именно се изразява липсата на достъп до посочената сграда. Не става ясно дали това са липса на рампи, счупени плочки, като в снимковия материал дори са показани счупени плочки на улицата, където задълженията за поддръжка са на друг орган – Столична община. Липсата на такава конкретика представлява неяснота във факт. обстановка, която води до липса на мотиви на оспорения инд. адм. акт.

Действително, нормата на чл. 37 от ЗЗДискр. не допуска предоставянето на услуги при по-неблагоприятни условия, на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, както в публичния, така и в реалния сектор, пряко или непряко, свързана с извършването на стопанска дейност, включително и по отношение на създаването, оборудването или

разширяването на стопанска дейност или на започването или разширяването на всякаква друга форма на такава дейност.

Настоящият състав на съда намира, че при неосъществяване на дейността в посочената сграда на [улица] липсвало конкретно осъществено нарушение и дори възможност за осъществяване на такова, поради което наличието на неравно третиране на лица с увреждания по смисъл на чл. 4 от ЗЗД не е налице в случая.

Предвид всичко гореизложено, настоящият съдебен състав приема, че задължение за осигуряване на достъпна среда за лица със затруднена подвижност, при нефункциониране на съответната служба, не е налице, поради което не се установява допуснатото неравно третиране по отношение на тези лица спрямо други, от страна на АСП.

При изложените съображения процесното решение следва да бъде отменено, предвид допуснатото нарушение на проц. правила и на материалния закон от ответника по делото, издател на оспореното решение.

С оглед изхода на спора, на АСП, с оглед своевременно направеното искане, по делото следва да се присъдят разноски за юриск. възнаграждение в размер на 100 лева.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ от АПК, Административен съд София-град, II отделение, 33-и състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ, по жалба на Агенция за социално подпомагане /АСП/, представлявана от изпълнителен директор, с адрес: [населено място], [улица],

РЕШЕНИЕ № 28/06.01.2021 г., постановено по преписка № 3251/2019 г., на заседателен състав на Комисията за защита от дискриминация, с което е установено, че при осъществяване на своята дейност АСП, е поддържало и продължава да поддържа към настоящия момент архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания в сградата на Дирекция „Социално подпомагане“ - филиал О., находящ се на адрес: [населено място], [улица], което представлява нарушение на чл. 5, във вр. с чл.4, ал. 1 от ЗЗДискр. по признак „увреждане“ като на АСП е наложено наказание „имуществена санкция“ в размер на 250 лв., като на основание чл. 47, ал. 1 във връзка с чл. 76, ал.1, т. 1 от ЗЗДискр. е предписано на АСП да преустанови дискриминацията по признак „увреждане“, състояща се в поддържане на недостъпна архитектурна среда до и в сградата, в която се помещава Дирекция „Социално подпомагане“ - филиал О., находящ се на адрес: [населено място], [улица], като бъдат предприети необходимите действия за изграждане на достъп за лица с увреждания;

ОСЪЖДА Комисия за защита от дискриминация ДА ЗАПЛАТИ на Агенция за социално подпомагане, разноски по делото за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на РБ, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ::